

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 2.5.2017 r.
SWD(2017) 217 final

Pakiet na rzecz przestrzegania przepisów

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

określające warunki i procedurę, zgodnie z którymi Komisja może wzywać przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw do udzielenia informacji związanych z rynkiem wewnętrznym i powiązanymi dziedzinami

{COM(2017) 257 final}
{SWD(2017) 215 final}
{SWD(2017) 216 final}

Streszczenie oceny skutków
Ocena skutków wniosku dotyczącego wprowadzenia narzędzia informacyjnego dotyczącego jednolitego rynku
A. Zasadność działań
Dlaczego należy podjąć działania? Na czym polega problem? Brak wystarczająco szybkiej reakcji na bariery dla jednolitego rynku budzi frustrację unijnych obywateli i przedsiębiorstw. Gdy obywatele lub przedsiębiorstwa powiadamiają Komisję lub państwa członkowskie o problemie na jednolitym rynku, muszą przedstawić dowody wykazujące, że problem ten jest spowodowany naruszeniem przepisów UE. Takie informacje mogą być trudne do uzyskania, zwłaszcza w sprawach transgranicznych. Dzieje się tak, ponieważ informacje te są często: • szczegółowymi, szczególnie chronionymi informacjami niepublicznymi na poziomie przedsiębiorstw, których nie można uzyskać od dostawców danych, którzy są stroną trzecią, • dostępne organom krajowym jedynie w kilku państwach członkowskich, • nieporównywalne pomiędzy państwami członkowskimi. Uczestnikom rynku, którzy posiadają te poufne informacje, brak jest obecnie zachęt, aby się nimi dzielić i nie ma systemu zapewniającego prawdziwość wymienianych danych. Obecnie unijne i krajowe narzędzia gromadzenia informacji nie są wystarczające, aby uzyskać te informacje od firm, obywateli lub organów krajowych.
Jaki jest cel inicjatywy? • Poprawa funkcjonowania jednolitego rynku dzięki skuteczniejszemu egzekwowaniu przepisów. • Ułatwienie Komisji i państwom członkowskim dostępu do danych na poziomie przedsiębiorstw, jeżeli są one potrzebne do wykrycia i skorygowania niewłaściwego stosowania prawa UE lub nieprzestrzegania przepisów dotyczących jednolitego rynku. • Pomoc państwom członkowskim w lepszym egzekwowaniu przepisów dotyczących jednolitego rynku na poziomie krajowym. • Jeżeli dane państwo członkowskie nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań dotyczących jednolitego rynku, Komisja może wykorzystać te informacje do wsparcia swojej polityki w ramach postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przez to państwo.
Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE? Komisja może najlepiej zająć się kwestią gromadzenia i koordynowania ukierunkowanych informacji na poziomie przedsiębiorstw w dziedzinie jednolitego rynku ze względu na transgraniczny charakter potrzebnych danych. Działanie ze strony UE pozwoliłoby uniknąć skomplikowanych i długotrwałych zabiegów koordynacyjnych pomiędzy państwami członkowskimi a Komisją, zwłaszcza w przypadkach, w których potrzebne są informacje od uczestników rynku działających w więcej niż jednym państwie członkowskim. Działanie ze strony UE pomogłoby zarówno państwom członkowskim, jak i Komisji uzyskać potrzebne informacje oraz zmniejszyć obciążenie administracyjne zaangażowanych firm i organów publicznych.
B. Rozwiązania
Jakie warianty legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant? Jak uzasadniono ten wybór lub jego brak? W ramach wariantu nielegislacyjnego możliwe byłoby zaangażowanie państw członkowskich i Komisji w wymianę najlepszych praktyk i opracowanie wytycznych na temat gromadzenia informacji na poziomie przedsiębiorstw. Inne nadal rozważane warianty legislacyjne: • W wariantie 2 uchyla się przepisy krajowe uniemożliwiające organom krajowym dzielenie się z Komisją i innymi państwami członkowskimi informacjami zgromadzonymi na poziomie przedsiębiorstw, którymi organy te już dysponują lub mogą uzyskać do nich dostęp na mocy obowiązującego prawa unijnego/krajowego. • W wariantie 3 wprowadza się uprawnienia dochodzeniowe dzięki narzędziom pozyskiwania informacji z jednolitego rynku na poziomie krajowym. • W wariantie 4 wprowadza się narzędzie informacyjne dotyczące jednolitego rynku (SMIT), które ma być wykorzystywane w indywidualnych przypadkach. Jego użycie byłoby ograniczone do przypadków, w których podejrzewa się istnienie barier uniemożliwiających działanie jednolitego rynku i w których wymagane informacje są potrzebne do szybkiego i skutecznego podjęcia decyzji, a nie jest możliwe wystarczająco szybkie ich uzyskanie w inny sposób. O informacje można byłoby się zwracać do

uczestników rynku, którzy mogą łatwo je przekazać. Wariant 5 jest to wariant hybrydowy stanowiący połączenie wariantów 2 i 4. Warianty, z których zrezygnowano, obejmowały poszerzenie zakresu statystyki europejskiej i wprowadzenie regularnych obowiązków sprawozdawczych na mocy dyrektywy o rachunkowości. Wariantem preferowanym jest SMIT (wariant 4). Jest on najwyżej oceniany w kategoriach pomocniczości i proporcjonalności oraz stanowi najskuteczniejszy i najbardziej opłacalny wariant. Pomoże on poszczególnym państwom członkowskim uporać się z problemami w zakresie koordynacji i jurysdykcji w przypadkach transgranicznych.
Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów? Konsultacje publiczne wykazały, że większość firm woli dzielić się informacjami na zasadzie dobrowolności, a zatem popiera wariant nielegislacyjny. Jeżeli SMIT zostanie wdrożony, ich zdaniem należy zabezpieczyć poufność danych i stosować to narzędzie jedynie jako ostateczność. Powinno się wzywać do udzielenia jedynie tych informacji, które są łatwo dostępne. Spośród 10 państw członkowskich, które udzieliły odpowiedzi, cztery popierają SMIT, a dwa nie. Organy z dwóch państw członkowskich wołałyby, aby Komisja koordynowała wezwania do udzielenia informacji, natomiast dwa inne państwa wołałyby uzyskać prawo do zwracania się o informacje do firm w dowolnym państwie członkowskim bezpośrednio, bez udziału Komisji. Wszystkie organizacje konsumenckie popierają stosowanie SMIT, jeżeli dane informacje mają zasadnicze znaczenie dla usunięcia naruszenia praw konsumentów lub przedsiębiorstw. Połowa organizacji konsumenckich popiera stosowanie SMIT w celu opracowania nowych przepisów unijnych.
C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu
Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów? Kalkulacja kosztów i korzyści SMIT (wariant 4) opiera się na założeniu, że narzędzie to będzie w ciągu roku wykorzystywane czterokrotnie w związku z małymi wezwaniami dotyczącymi maksymalnie pięciu firm oraz jeden raz w związku z dużym wezwaniem dotyczącym maksymalnie 50 firm. Posiadanie wiarygodnych informacji o niewłaściwym funkcjonowaniu jednolitego rynku umożliwiłoby Komisji i organom krajowym zapewnienie lepszego przestrzegania prawa jednolitego rynku i opracowanie lepszych polityk unijnych. Zwiększyłoby to zaufanie konsumentów do jednolitego rynku i przyczyniłoby się do realizacji jego potencjału. Lepszy dostęp do informacji powinien skutkować lepiej ukierunkowanym egzekwowaniem przepisów dotyczących jednolitego rynku na poziomie krajowym, powodując zmniejszenie liczby oficjalnych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. W dwóch niedawnych sprawach odzyskano prawie 50 mln EUR niezapłaconych podatków, gdy organy dochodzeniowe w obszarze pomocy państwa umożliwiły Komisji dostęp do kluczowych informacji na poziomie przedsiębiorstw. W dziedzinie jednolitego rynku potencjalne oszczędności w jednym konkretnym przypadku zamówień publicznych na budowę infrastruktury przekraczają 3 mld EUR. Możliwe byłoby pośrednie korzyści społeczno-środowiskowe, jeżeli SMIT byłby wykorzystany do zaradzenia przypadkom niewłaściwego funkcjonowania jednolitego rynku w tych dziedzinach.
Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów? Udzielenie odpowiedzi na wezwanie wystosowane za pośrednictwem SMIT powodowałoby powstanie kosztów po stronie firm-adresatów. Dla dużych firm koszty te wynosiłyby od 1 200 EUR do 4 400 EUR. Dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) koszty wynosiłyby od 300 EUR do 1 000 EUR. Gdyby firmy zwracały się o poradę prawną w celu zastosowania się do wezwania do udzielenia informacji, ponosiłyby dodatkowe koszty wynoszące od 1 000 EUR do 4 000 EUR. Łączne roczne koszty sporządzania odpowiedzi i doradztwa prawnego dotyczące wezwań szacowanych na pięć w ciągu roku wynosiłyby od 370 000 EUR do 610 000 EUR. Firmy mogłyby również przedkładać odpowiedź niepoufną, którą można by udostępniać państwom członkowskim. Kosztem niewielkich dodatkowych wydatków pozwoliłoby to rozwiązać obawy związane z poufnością. Ostrożne szacunki łącznych kosztów SMIT, obejmujące koszty ponoszone przez Komisję, wynoszą od 0,49 mln EUR do 1,04 mln EUR. Brak jest bezpośrednich kosztów społecznych lub środowiskowych.
Jakie będą skutki dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw? SMIT jest przede wszystkim ukierunkowany na duże firmy posiadające duży udział w rynku i to na nich spoczywa główne obciążenie administracyjne związane z użyciem tego narzędzia. Mikroprzedsiębiorstwa są wyłączone z zakresu jego zastosowania. MŚP mogą czasami być proszone o udział. Szacowany koszt odpowiedzi na wezwanie do udzielenia informacji w przypadku jednego MŚP wynosi od 300 EUR do 1 000 EUR, a ewentualny dodatkowy koszt doradztwa prawnego wynosi 1 000 EUR (co stanowi około 25 % kosztów odpowiedzi w przypadku dużej firmy). Firmy niezależnie od ich wielkości skorzystają wskutek lepszego funkcjonowania jednolitego rynku dzięki bardziej ukierunkowanym działaniom w zakresie egzekwowania przepisów prowadzonym przez Komisję i państwa członkowskie. Odniosłyby one również korzyści dzięki lepiej opracowanym przepisom unijnym i skuteczniejszemu otoczeniu regulacyjnemu. Ponadto lepsze materiały

dowodowe mogłyby zapobiec sporządzaniu niepotrzebnych przepisów.
Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?
Organy krajowe nie ponoszą żadnych kosztów wdrażania SMIT. Komisja ponosiłaby koszty gromadzenia i analizowania danych wynoszące od 120 000 EUR do 430 000 EUR przy szacowanych pięciu wezwaniach do udzielenia informacji rocznie. Koszty Komisji nie będą wymagały żadnych nowych zobowiązań budżetowych, jedynie przegrupowania już zatrudnionych pracowników i istniejącej infrastruktury. Komisja mogłaby zaoszczędzić od 0,7 mln EUR do 1,6 mln EUR na sprawozdaniach zewnętrznych. Organy krajowe również mogłyby poczynić oszczędności w tym zakresie.
Czy wystąpią inne znaczące skutki?
Firmy i konsumenci odniosą korzyści wskutek lepszego funkcjonowania jednolitego rynku, dzięki niższym barierom wejścia, większej konkurencji, większej konkurencyjności i łatwiejszej/tańszej ekspansji transgranicznej (i potencjalnie międzynarodowej). W niniejszej inicjatywie w pełni respektuje się uzasadniony interes firm, jakim jest ochrona ich tajemnicy handlowej. Inicjatywa nie wpływa na prawa do ochrony danych osobowych. Respektuje się w niej również prawo do dobrej administracji, prawo do obrony, zasadę proporcjonalności sankcji, prawo do skutecznego rozstrzygnięcia oraz prawo dostępu do bezstronnego sądu.
D. Działania następne
Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?
Przegląd polityki nastąpi po pięciu latach od przyjęcia wniosku.